

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Ráth György emlékezete a Magyar Tudományos Akadémiában. A M. Tud. Akadémia könyvtári bizottsága a mult évi összes ülés felszólítására a *Ráth* György-féle könyvtár ünnepélyes megnyitása s a nagylelkű adományozó emlékének megörökítése tárgyában a következő javaslatokat terjesztette a f. évi január 29-iki összes ülés elé:

a) A könyvtár nagyobbik olvasótermének nyugati falába, a két ablak közé illesztessék be egy fehér márványtábla a következő felírással:

RÁTH GYÖRGY
EMLEKEZETÉRE,
KI NAGYÉRTÉKŰ
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁRÁT
1906-BAN
A MAGY. TUD. AKADEMIÁNAK
AJÁNDÉKOZTA.

b) A gróf Telekies emléktáblája, mely jelenleg a könyvtár zárófalába, tehát oly helyre van állítva, hol az olvasó közönség nem is vehet róla tudomást, helyeztessék át a most említett olvasóterem keleti falába szemben a *Ráth* György-féle emléktáblával.

c) E táblák elkészítése illetőleg áthelyezése után történjék meg a *Ráth* György-féle könyvtár bemutatása.«

Az összes ülés tudomásul vevén a bizottság jelentését, a javaslatokat elfogadta s a könyvtár ünnepélyes megnyitását a f. é. márczius havában tartandó nagygyűlés programjába vette.

A Kaufmann Dávid-féle zsidókönyvtár a Magyar Tudományos Akadémiában. *Gomperz* Róza, mint leányának, özvegy *Kaufmann* Dávidnének († 1905. jún. 19.) örököse, vejének *Kaufmann* Dávid rabbi-képző intézeti tanárnak 1800 kötetből és 25 nagylelkű kéziratból álló becses könyvtárát a M. T. Akadémiának ajándékozta. A nemes lelkű úrhölgy óhajlására az Akadémia elnöksége már f. évi január 28-án átvette tőle az adománylevelet, mely teljes szövegében így hangzik:

»A Magyar Tudományos Akadémia nagytekintetű Elnökségéhez, Budapest.

Boldogult vöm, néhai dr. Kaufmann Dávid (meghalt 1899. évi július hó 6-án), ki a külföldről a hazánkba származván, itt 21 éven át tanári működést folytatott, egy a keleti és héber tudományra és történetre terjedő, körülbelül 1800 kötetet magában foglaló könyvtárt gyűjtött, mely — mint a tudományos világban szelvében el van ismerve — az e rendbeli becses magángyűjtemények közt foglal helyet. Ritka nyomtatványokban és kéziratokban való gazdagságát egy nemsokára nyomtatásban megjelenő Catalogue raisonné fogja az érdeklődőknek bemutatni és egyúttal e könyvtár kincseit is a tudományos világnak hozzáférhetővé tenni. A könyvtár ezeken kívül egy csomó arab-zsidó magán-okmányt foglal magában a XIII—XIV. századból, melyek szakértők véleménye szerint, kik ez okmányokkal foglalkoztak, kulturtörténeti tekintetben nagy fontossággal bírnak.

E gyűjteményt néhai vöm elhalálózása után özvegye, Kaufmann Dávidné született Gomperz Irma kegyelettel gondozta és őrizte. Az említett katalogus kidolgozását és sajtó alá bocsátását ő rendelte el. Lányom elhalálózásával (1905. évi június 19-én) a becses könyvtárnak minden jövőre nézve méltó elhelyezése képezi a tisztelettel alulírottnak gondját.

Az elhúnytak intentióinak leginkább azon elhatározással vélek megfelelni, ha a gyűjteményt azon szekrényekkel együtt, melyekben eddig őriztetett, *alapítványi ajándéknak ajánlom fel a Magyar Tudományos Akadémiának*, azon kéréssel, hogy azt a legelső tudományos intézetünk könyvtárában, melyet tudtommal kiegészíteni hivatva van, mint *Kaufmann Dávid és Irma alapítványt* az Akadémia örök tulajdonaként őriztesse és a Magy. Tud. Akadémia mindenkori szabályzatának keretében a hazai és külföldi tudományos világnak hozzáférhetővé tegye.

Egyúttal az az óhajításom, hogy a gyűjtemény ugyanazon szekrényekben helyeztessék el, melyekben az az elhúnyt tudós életében foglalt helyet, és hogy az alapítvány eredetét jelző felírás e szekrények alkalmas helyén feltüntetessék.

Ez alapítványhoz a magam részéről *25 darab dúsan illuminált héber pergamen-kéziratot* kapcsolok, melyek a bennök foglalt olasz származású miniatúrák és színes képek révén, szakértők ítélete szerint *műtörténeti szempontból* kiváló beccsel bírnak. Arra kérem a tekintetes Akadémiát, hogy e gyűjteményt is, annak megtekintése után, szívesen fogadni és annak feltüntetése mellett, hogy a darabok a tisztelettel alulírottnak adományából jutottak az akadémiai könyvtár birtokába, az értéküknek megfelelő módon elhelyezni kegyeskedjék, mint *Gomperz Róza-alapítványt*.

Kiváló tisztelettel kérem a Nagytekintetű Elnökséget, hogy az alulírottat értesíteni kegyeskedjék, hogy a Magyar Tudományos Akadémia a neki ezennel felajánlott alapítványt a fent említett módozatok mellett elfogadja és ez esetben azon intézkedésekről, melyeket a gyűjtemény átadására nézve elrendelt.

Kiváló tisztelettel maradtam a Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1905. évi december 24-én, őszinte tisztelője *Gomperz Róza* született

Gomperz. — A nagylelkű adomány átvétele és elhelyezése ügyében legközelebb történik intézkedés.

Instituto delle Carte czimen I. M. *Palmarini* tanár vezetése alatt Firenzében (*Via Capponi*) új vállalat indult meg, mely előre fizetendő honoráriumért bizonyos tudományos kérdésekről a lehetőleg teljes bibliográfiát összeállítja, paleografiai munkálatokat végez s Olaszország minden nagyobb városában tudományosan képzett megbízottjai útján kéziratokat is másoltat. Tekintve Itáliának gazdag könyv- és levéltárait, melyeknek szinte kimeríthetetlen kincseit a külföldi tudósok jelentékeny része egy-egy történeti vagy kritikai kérdés tárgyalása alkalmából csak nagynehezen, vagy épen nem nékülözheti, régóta érzett szükségletet van hivatva pótolni ez a vállalkozás, föltéve, hogy az olasz és francia nyelven nyomtatott körlevelében felsorolt ígéreteknek csakugyan minden tekintetben meg tud felelni. A fizetendő illetékek a legtöbb esetben külön megállapodás tárgyát képezik. Magánúton vett értesülés szerint, középkori okiratok másolásáért oldalanként — a hitelesítés díját bele nem számítva — 5 lira fizetendő. A vállalat körlevele szerint egy egyszerű, előre megállapított bibliografiai értesítésért (*ricontro bibliografico*) Olaszországban öt, a külföldre tíz lira fizetendő. Paleografiai értesítésekért pedig annak a kétszerese.

VÁLTOZÁSOK

a magyarországi nyomdáknál 1906. január 1-től márczius 15-ig.

(Az egy csillaggal jelölt nyomdák hatóságilag nincsenek bejelentve. A két csillaggal jelöltek megszűntek.)

Bánffyhunyad:

*Lévi Ignác.

Budapest:

Deutsch József. VII., Károly-körút 7.
 Engelman Mór. IV., Calvin-tér 2.
 Földes Ferencz (tízletvezető: Steiner Vilmos). IV., Duna-u. 8.
 G. Fekete Mihály és fia (G. Fekete Mihály és Gyula). V., Vadász-u. 35.
 Gross József és Kohn Antal (tízletvezető: Gross József). VI., Dávid-utca 13.
 Márkus Samu (Márkus Géza és Márkus Pál). V., Bathory-u. 20.
 Radó Vilmos és Kohn Rozália (tízletvezető: Radó Vilmos). VI., Ó-u. 2.
 Ramspott Károly. I., Mészáros-u. 3. (főízlet); I., Döbrentei-u. 3. (főközlet).

Rothberger Miksa és Weisz Fülöp. VI., Szondy-u. 11.
 Soponsek Alajos. VII., Király-u. 95.
 **Wald Jakab. VII., Károly-körút 7.

Erdőhegy:

Gallovich István.

Hódmezővásárhely:

Kün Béla.

Mohács:

Weiser Miksa.

Nagykapos:

Heimann Vilmos

Nagyvárad:

Veró Ede.

Pozsony:

Pollák Nándor (azelőtt: Persiwofski János).

Püspökladány:

Deutsch Dávid.

Szenicz:

Bezso János és tsa (tulajd. özvegy Bezso Istvánné).